

OSTATNIE WIADOMOŚCI

10
GROSZY

KRAKOWSKIE

10
GROSZY

GAZETA POPOŁUDNIOWA DLA WSZYSTKICH

Rok I.

Kraków, Piątek 4 Września 1931 r.

Nr. 83

Dalsza akcja organizacyjna walki ze skutkami bezrobocia

Akcja walki ze skutkami bezrobocia wchodzi na realne tory. Po mianowaniu prezydium Komitetu Naczelnego w ciągu najbliższych dni zbierze się jego plenium.

W międzyczasie tworzy się w całym kraju sieć komitetów wojewódzkich, powiatowych, lokalnych i t. p. które prowadzić będą akcję społeczną.

Wojewódzki komitet krakowski wydał wczoraj odezwę do społeczeństwa z apelem do ofiarnej i ujednostajnionej pracy dla dobra społeczeństwa i Państwa. Odezwę podpisali ks. Arcybiskup, wojewoda, dowódca D. O. K. i prezydent miasta.

Wczoraj obradował w Warszawie Wzrost Inspektorów pracy z okręgów przemysłowych. Tematem obrad były sprawy związane z rządową akcją walki ze skutkami bezrobocia.

Obniżenie opłat na Fundusz Drogowy

Na wczorajszym posiedzeniu Rady Ministrów ustalone zostały nowe opłaty od pojazdów mechanicznych, obniżające stawki przewidziane w ustawie o Funduszu drogowym dla autobusów, taksówek, samochodów ciężarowych, traktorów i przyczep. Opłata od autobusów i taksówek ma być zmniejszona z 50 zł. od każdego 100 kg. wagi własnej na 40 zł., od samochodów ciężarowych i traktorów, służących do własnego użytku z 40 zł. na 32 zł. od 100 kg., zaś od użytkowanych w celach zarobkowych z 60 zł. na 48 zł., przyczem progresja opłat dla tych ostatnich pojazdów ma być skasowana. Od przyczep do pojazdów mechanicznych opłata ma być obniżona z 50 zł. na 30 zł. W ten sposób dla wszystkich powyższych pojazdów zmniejsza opłatę będzie około 20 proc., nie licząc skasowania progresji.

Ponowne okazanie akt sprawy brzeskiej

Podobno śledztwo uzupełniające w sprawie Norberta Barlickiego i tow. w tak zwanej sprawie brzeskiej potrwa do końca bieżącego miesiąca. Po ostatecznym zakończeniu śledztwa nastąpi ponowne okazanie uzupełnionych akt wszystkim oskarżonym.

Plaga pożarów na Śląsku Cieszyńskim, dziełem zbrodniczych podpaleń

MORAWSKA OSTRAWA, (PAT). — Plaga pożarów na Śląsku Cieszyńskim trwa w dalszym ciągu. Niedawno dopiero spłonęły 4 gospodarstwa w powiecie jabłonkowskim, a znowu donoszą o 2 groźnych pożarach w Lesznie koło Trzyńca i Cierlicku koło Cieszyna. W pierwszym wypadku udało się strażom ocalić domu mieszkańcy, w drugim natomiast spłonęło całe gospodarstwo. Istnieje przekonanie, że i w tym wypadku nastąpiło podpalenie.

Uroczysty pogrzeb zamordowanego policjanta

LWÓW (PAT). — Wczoraj po południu odbył się w Kołomyjach pogrzeb s. p. posterunkowego Nowickiego, zabitego w czasie napadu na ambulans pocztowy pod Kołomyjami. Pogrzeb przybrał cechy wielkiej manifestacji. Wzięło w nim udział kilka tysięcy osób ze wszystkich sfer społeczeństwa. Trumnę, którą z domu żałoby wynieśli oficerowie policji państwowej, wiozono na furgonie pocztowym podziurawionym kulami, od których zginął s. p. Nowicki.

Wczoraj został wykonany wyrok śmierci na szpiegu b. por. Humnickim

Sprawa porucznika Humnickiego, oskarżonego o szpiegostwo na rzecz ościennego mocarstwa dobiegła do końca.

Dnia 1 września wojskowy Sąd Okręg. Nr. 9 w Brześciu n/B. występujący jako sąd dorozny rozpoczął rozpatrywać tę smutną sprawę.

W nocy z dnia 2 na 3 b. m. o godz. 1,30 po północy przewodzący został zamknięty i sąd

wydał wyrok skazujący b. por. Humnickiego Bohdana na karę śmierci za szpiegostwo na rzecz jednego z państw ościennych.

Wyrok jednak nie został natychmiast ogłoszony, sąd bowiem zyskawszy zatwierdzenie wyroku przez władzę zwierzchnią sądu, dowódcy korpusu Nr. 9, gen. Trojanowskiego, odniósł się do P. Prezydenta Rzeczypospolitej celem ustalenia, czy P. Prezydent skorzysta w tym wypadku z prawa łaski.

Wczoraj o godz. 17.30 nadeszła odpowiedź odmowna o czym b. por. Humnicki został natychmiast powiadomiony przy równoczesnym ogłoszeniu wyroku.

O godz. 18.50 w murach twierdzy brzeskiej została wykonana egzekucja.

Przedstawiciele Austrii i Niemiec

wyrzekają się niepokojącej Europejskiej unii celnej

GENEWA (tel. wł.) — Wczoraj przed południem zebrała się komisja dla spraw Unii Europejskiej w atmosferze wielkiego zdenerwowania. W posiedzeniu wzięli udział przybyli rano premier Francji Laval.

Minister niemiecki Curtius wygłosił długie przemówienie, w

którym oświadczył, że wobec prac nad utworzeniem unii europejskiej rząd niemiecki postanowił w porozumieniu z rządem Austrii zaniechać pierwotnego planu zawarcia przez te dwa rządy unii celnej.

Podobnej treści oświadczenie złożył kanclerz Austrii, Scho

ber, wyrażając nadzieję, że oświadczenie to przyczyni się do powszechnego uspokojenia.

Następnie przemawiali minister skarbu Francji Flandin i minister włoski Grandi, którzy oświadczyli, że z zadowoleniem przyjmują do wiadomości decyzję Niemiec i Austrii.

Komunistyczne wrzenie w Hiszpanji

W Saragossie doszło do krwawych zajść

Strajk generalny w Barcelonie

Republikańska Hiszpanja nadal ulega wrzeniu, przejawiającemu się przedewszystkiem w strajkach powszechnych, organizowanych przez komunistów, w aktach sabotażu i teroru, oraz w manifestacjach. Do krwawych zajść doszło wczoraj na ulicach Saragossy. W Saragossie wzburzenie od pewnego czasu rosło to też władze skierowały tam oddziały wojska i gwar-

dji obywatelskiej, zaopatrzone w karabiny maszynowe. Około południa manifestanci zaczęli zmuszać kupców do zamykania sklepów. Policja rozprężyła manifestantów, aresztując kilka osób. Wkrótce przed gmachem aresztu zebrał się tłum, usiłując wdrzeć się do aresztu i uwolnić uwięzionych. Policja dała wtedy salwę do tłumy, raniąc kilka osób.

PARYŻ (ATE). — Wczoraj rano wybuchł w Barcelonie strajk generalny. 300.000 robotników porzuciło pracę unieruchamiając w mieście wszystkie fabryki, komunikację, a nawet gazownię i elektrownię. Sklepy są zamknięte.

Podczas starcia policji z tłumem strajkujących doszło do strzelaniny. Jeden z robotników jest zabity, wielu rannych.

Zbuntowani marynarze w Chili opanowali 8 okrętów

Rząd postanowił stłumić bunt zapomocą łodzi podwodnych i samolotów

SANT JAGO (PAT). — Wiadze dotychczas nie stłumiły buntu marynarzy, którzy opanowali w Coquimbo krążownik i siedem torpedowców. Oficerowie ciągle jeszcze są więzieni przez

marynarzy, którzy nie wyrażają żadnej ustepliwości. Z przywódcami buntu rozpoczęto rokowania. Gdyby okazało się, iż konieczne są radykalne zarządzenia, rząd nie cofnąłby się przed wydaniem rozkazu, by lo

jalne dotychczas łodzie podwodne zaatakowały okręty, opanowane przez zrewoltowanych marynarzy. Możliwym jest, iż w akcji tej wzięłyby również udział aeroplany

Okropny wybuch w berlińskiej fabryce

wiele osób odniosło ciężkie rany, kilku poniosło śmierć

BERLIN (PAT). — W jednym z zabudowań wielkiej fabryki „A. E. G.“ („Powszechne Towarzystwo Elektryczności“) nastąpiła dziś wielka eksplozja, która wedle dotychczasowych informacji, spowodowana została

wybuchem zbiornika ze zgęszczonym tlenem. Sa ofiary w ludziach. Wybuch był tak silny, iż cały dach budynku i ściany uległy zupełnemu zniszczeniu. Części urządzeń warsztatowych rozrzucone zostały w wielkim

promieniu wokół budynków padły na drugie zabudowania fabryczne, gdzie oprócz szkód jest kilka ciężko rannych osób oraz wiele łez. Szkody materialne sa bardzo wielkie. Obecnie nie trwa akcja ratunkowa.

Stolicy Chin grozi wezbrana rzeka

Mieszkańcy schronili się na starożytne mury

Otrzymujemy dalsze wiadomości z nawiedzonych potopem Chin. Wody wezbranej katastrofalnie rzeki Jang-Tse podmywały od dłuższego czasu tamy, o-

słaniające przed zalewem zachodnią część miasta Nankinu i zalała część miasta, niżej położoną. Poziom wody przewyższała poziom ulic o 9 stóp. Ludność i sta-

władze czynią wysiłki, by zapobiec zalaniu stolicy. Mieszkańcy zagrożonych domów schronili się na starożytne mury miasta.

SKRÓTY

O losach łodzi podwodnej „Nautilus“, która udała się w podróż do bieguna północnego, brak jest już czwartego dnia wiadomości. Radiostacje na północy norwegii bezskutecznie usiłują nawiązać łączność z łodzią podwodną.

Rosyjska emigracja monarchistyczna organizuje dn. 6 września w setną rocznicę bitwy pod Warszawą nabożeństwo żałobne ku czci cesarza Mikołaja I-go oraz wszystkich poległych za „wiarę, cara i ojczyznę“. Inicjatorami tego demonstracyjnego nabożeństwa są byli oficerowie pułków grenadierów rosyjskich.

Z Lizbony (Portugalia) odplynął do wyspy Timor (kolonia karana) parowiec „Pedro Gomez“, wiozący 25 oficerów, 62 podoficerów i 271 osób cywilnych — uczestników ostatniego ruchu rewolucyjnego.

W okolicach Królewca (Niemcy) odbyły się manewry Reichswehry. Manewrom przypatrywały się setki młodzieży szkolnej z Królewca, które pod przewodnictwem profesorów przybyły na miejsce ćwiczeń.

Wczoraj wieczorem wydarzyła się pod Chodorowem katastrofa lotnicza, w czasie której odnieśli ciężkie rany mjr. Paleolog, zastępca dowódcy 6 p. lotniczego we Lwowie oraz mjr. Chaberek, dowódca dywizjonu szkolnego tegoż pułku. Katastrofa wydarzyła się w czasie ćwiczeń lotniczych. Rannych lotników połączym na dworzec i pośpiesznym pociągiem przewieziono do Lwowa. Mjr. Chaberek doznał cięższych obrażeń natomiast stan mjr. Paleologa jest ciężki.

Koniec dyktatury wojskowej w Jugosławii

Król Jugosławii ogłosił nową konstytucję, które kładzie kres dotychczasowej dyktaturze wojskowej, wprowadzonej w styczniu 1929 r. z powodu zaostreżenia stosunków między Serbami i Kroatami, co doprowadziło w r. 1928 do głośnego zabójstwa przywódcy Chorwatów w parlamencie.

Konstytucja nowa przewiduje dwie izby, wybory co 4 lata, język urzędowy obok chorwacki i słoweński.

Rewolucja w Ekwadorze z powodu szwedzkich zapalek

LONDYNY (ATE). — W stolicy Ekwadoru Guayaquil (Ameryka Południowa) doszło do ponownych rozruchów na tle sprawy wydzierżawienia monopolu zapalczanego Szwedom, 5 osób poniosło śmierć. Układ z konsorcjum szwedzkim został unieważniony.

Z oszczędności Guatemala zręka się udziału w Radzie Ligi Narodów

GENEWA (PAT). — Z uwagi na koszty, jakie pociąga za sobą przedstawicielstwo w Radzie Ligi Narodów mała republika Guatemala (Połud. Ameryka) postanowiła wobec istniejącego kryzysu gospodarczego zręka się miejsca w Radzie Ligi Narodów. Tęgo rodzaju wypadek byłby pierwszym w dziejach Ligi.

G I E Ł D A

Popyt mniejszy, tendencja niejednorodna. Dolar 8.93. Mocniejsze akcje Banku Polskiego.

Nieuczciwa konkurencja kilku kupców odebiera pracę tysiącom robotników gdyż rujnuje przemysł włókienniczy w Warszawie

Przeprowadzając w dalszym ciągu rozmowy z przedstawicielami robotników, zatrudnionych w różnych gałęziach wytwórczości — zwróciliśmy się do robotników przemysłu włókienniczego, by wyrazili nam swe zapatrywania na podjętą akcję walki z bezrobociem i pomocy głodnym.

Przedewszystkiem zwrócić należy uwagę na niezwykłą sytuację, w jakiej przemysł włókienniczy się znajduje.

Sytuacja w przemyśle włókienniczym na terenie Warszawy przedstawia się bardzo poważnie ze względu na silnie rozwinięte bezrobocie. Wystarczy wskazać, że w

dziale trykotażowym (motorowym) bezrobocie sięga 80 proc. w dziale firanek i tasiem wstawkowych przekracza 50 proc. Przemysł włókienniczy na terenie stolicy w normalnych czasach zatrudniał około 10.000 włókienników.

dzisiaj nie pracuje więcej, jak 2.000 osób.

Sytuację pogarsza i czyni beznadziejną

fakt nieuczciwej konkurencji, jaką stosują pewni kupcy, zapopatrujący się w towary w sposób nielegalny w Łodzi i puszczający je w obieg w Warszawie.

Odbywa się to w następujący sposób. Kilku pośredników zakupuje w Łodzi olbrzymie transporty surowych towarów trykotowych, a wszystko pod pozorem, że są właścicielami małych, nowopowstałych warsztatów, gdy w rzeczywistości pracują na własnych maszynach, na których wykończają pracę. Oprócz tego mają niektóre sklepy, gdzie na pokaz w niewielkiej ilości znajduje się towar, natomiast

w mieszkaniach swych przechowują olbrzymie składy towarów które potajemnie sprzedają. Obrotów handlowe sięgają milionów. A jednak ci przedsiębiorcy

nie opłacają świadectw przemysłowych, nie uiszczają podatków i dzięki temu mogą na rynek pchać towary po cenach niższych. Oczywiście traci na tem olbrzymie sumy skarb państwa, gdyż pieniądze z tytułu należnych podatków nie wpływają do kas, i

Raj bez mężczyzn w Ananasi

Z tego „Ananasa” to dobry... ananas... Wszystkie teatry pozamykane, a on nie. Kwitnie sobie, choć dokola wszędzie... wojna. Zo stał jeden na placu. To też rojno tam, tłumnie i gwarno. No i weselo... Życie ma swoje prawa: zabrakło Korczyńskiej, odnaleziono nową, doprawdy, doskonałą młodzieńką tancerkę Massalską, zbierającą buczne oklaski żadnego ucieszonego tłumu. Tak w życiu bywa... I musi być. „Trzeba z żywymi naprzód iść” — to twarda konieczność życiowa. Rzeczywiście trudno nie zapomnieć o troskach życiowych, skoro się spogląda na wiosniany wdzięk Basi Gilewskiej, słucha ucieszonych scenek Skwierczyńskiej, tragicomicznych — Rapackiej i podziwia nowy, bardzo interesujący talent Iny Beauty. Jest i Faliszewski, tak dobrze nam znany z płyt gramofonowych, i Welin, który specjalizuje się w pysznych niesamowitych „typkach” Leński, Belski i Rewski; też pracują skutecznie... Siowem, choć niby „Raj bez mężczyzn”, ale „Ananas” jednak bez nich się nie obywa... A któżby się obył, nieprawdaż, moje Panie!

H. L.

Przygoda rezolutnej dziewczyny

W pociągu, zdążającym z Warszawy do Żyrardowa, ogólną uwagę podróżnych zwracała młoda dziewczyna, ubrana z miejską kokieterją, a zachowująca się niezwykle wesoło. W niektórych momentach, wesołość dziewczyny przekraczała granicę uznanej przyzwoitości.

Zaczęła jadących młodych mężczyzn, robiła do nich „oko”, a nawet — różne, niedwuznaczne całkiem gesty, sportykane u andrusów nadwiślańskich.

Wysiadła na stacji i zaczęła jadących furmankami wieśniaków, by ją podwieźli do pobliskiej wioski Korytowo. Jakich wieśniak z uśmiechem podkręcając wąsa, zabrał ją do siebie na wóz. Na drodze zetknęła się z braćmi Szustakiewiczami, którzy wieźli węgiel. Dziewczyna i do nich odezwała się, podobnie, jak przedtem do innych. Obaj młodzieńcy przesiedli się i jechano razem.

Wpobliżu karczmy, młodszy Szustakiewicz, Franciszek, zaproponował poczęstunek wódką. Dziewczyna niespodziewanie przeznaczyła na ten cel 2 złote, ale szarmanccy Szustakiewicz nie chcieli nawet o tem słyszeć. Następnie obaj bracia pozostali sam na sam z dziewczyną i odtąd zaczyna się ciemna strona wesołej znajomości i libacji pod gołym niebem. Dziewczyna pod wpływem alkoholu już zupełnie nie panując nad językiem, bluźniła wobec przechodzących wieśniaków, że aż uszy zatykał Franciszek musiał ją poskromić szturchnięciem w bok. Uspokoila się i wszyscy troje zagłębili się w gęstym lesie.

Przedtem ponoć Jan pchnął ją w głęboki rów, skąd ze śmiechem, obaj musieli ją wyciągać, w mocno przemoczonem i potarganem odzieniu, a następnie za wleklą w krzaki.

Podobno dziewczyna krzyczała, broniła się, lecz uległa przemocy podpitych braci.

W policji oskarżyła ich o zniewolenie. Mówiła, że gdy zaczęła krzyczeć, zakładali jej pasek na szyję i grozili powieszaniem. Dziewczyna liczyła za ledwie 17 lat...

Zeznania jej w odniesieniu do nazbyt frywolnego zachowania się przez cały czas stanowiło dużą niespodziankę i gdyby nie zostało poparte orzeczeniem lekarskim, nie dano by mu wiary. Wdrożono dochodzenie policyjne.

Obu Szustakiewiczów aresztowano i dowiedziano się wówczas, że poszkodowana zginęła, jak kamień w wodzie. Nie odnalazł jej ani sędzia śledczy, ani nie zgłosiła się na rozprawę sądową, po której Szustakiewicz usłyszeli skazujący wyrok po cztery lata ciężkiego więzienia dla każdego.

Skazanie za zgwałcenie bez obecności poszkodowanej na procesie bywa rzadkością. Wniesiono apelację, a jednocześnie rozpoczęto poszukiwania za Feliksem K. Adwokatowi Dmowskiemu udało się ją wreszcie odnaleźć — w więzieniu, gdzie osadzono ją za kradzież... Z napięciem oczekiwano, co powie na rozprawie.

Od tego, co powie poszkodowana, zależy jest los braci Szustakiewiczów, czy będą uniewinnieni, czy też wyrok utrzymany będzie w mocy.

Wesoły Kącik

BANDYTA

Plajtowicz zbankrutował. Sklep zamknięty, towar zabrali dłużnicy, wszędzie długi, same długi i ani grosza gotówki.

Co robić, trzeba przecieżyć?

Plajtowicz wpadł w rozpacz. Chyba pójdzie rabować... Przypomniał mu się krwawe postacie bandyty Zielińskiego i Hipka Warjata.

— Wielka sztuka być bandytą — myśli — siedzieć w więzieniu każdy potrafi.

Plajtowicz decyduje się. Wyjmuję z szufłady stary, wielki rewolwer i idzie do lasu. Staje za drzewem i czeka.

Słyszy zbliżające się kroki. Bliżej, coraz bliżej...

— Pieniądze albo życie! Napadnięty staje jak wryty i z przerażeniem spogląda na rabusia.

— Panie Plajtowicz, to pan?! — wola radośnie. — Chwalić Boga! Ale mnie pan nastraszył. Plajtowicz poznaje w swej ofierze znajomego kupca z tej samej ulicy, Pompowera.

— Panie Pompower — mów groźnie, — potrzebuję koniecznie dwa tysiące złotych. Dawaj pan dwa tysiące złotych, bo inaczej...

Pompower kręci ze zdziwieniem głową.

— Dwa tysiące złotych?! Kto dziś ma dwa tysiące złotych? Sam Rotszyld na pewno nie ma!.. Ale, panie drogi, spuść pan tą dubeltówkę. Co się pan coś na stare lata zaczął bawić w wojsko?

— Ja się nie bawię w wojsko, tylko ja jestem teraz bandyta. I jeżeli pan mi nie da przynajmniej tysiąc złotych, to chociaż mi będzie bardzo przykro, będę musiał pana zastrzelić.

— Tysiąc złotych?! Czy ja jestem właściciel kopalni złota, żebyem miał przy sobie tysiąc złotych?

— Dawaj pan chociaż pięćset, bo strzelam!

— Pięćset! Czy ja jestem amerykański milioner?

— To ile pan ma przy sobie? — Abonament tramwajowy na 5 przejazdów i weksel na 1000 złotych płatny jutro.

— Dawaj pan prędzej weksel, bo teraz już naprawdę pana zastrzelę!

— Chwileczkę. Wie pan czy to jest weksel? Łobuzowera. No i czy panu warto mnie zastrzelić dla weksła Łobuzowera?

Plajtowicz ociera pot z czoła i wdycha ciężko.

— Masz pan rację. Ten łobuz nie płaci. Ale, żeby się nie narzywało, że ja tu zupełnie naróżno przyszedłem, daj mi pan przynajmniej papierosa.

Na śliskiej drodze życia

Z prawdziwych zwierzeń i przeżyć potępionych kobiet

Róża — królowa półświatka

Róża, to typ dziewczyny, która wynalazłaby rozpustę, gdyby takowa nie istniała od zarania ludzkości. Jakiś szatan rozsiania tkwił w niej i siła fatalna pchnął w ramiona mężczyzn.

To nie ona było zdobywaną, lecz ona szukała zdobyczy, wciąż nowej, wciąż innej. Szukała kochankę, bo czuła, że ogień wewnętrzny ją przepala. Gdyby była carową, byłaby Katarzyną Wielką. W starożytności nosiłaby dumne imię Kleopatry. Dzisiaj z zamłowania była ulicznicą. A jednak ohydna atmosfera spełunek nie zdołała stępić w niej ambicji. Nosila czoło wysoko, dumnie, władnie. Była pewna swei królewskiej urody.

Znała ją cały półświatek pod mianem „królowej Róży”. Nie lękała się fali, ani ona do fali... Tak. Do koleżanek się nie zbliżała i one nie ciągnęły do niej. Gdyby któraś z nich chciała Różę dotrzymać kroku, wnet z wycierpania wyzionęłaby ducha. A szatańska dziewczyna kwitła, jak róża, w słonecznym poranku. Grzech na jej ciele nie złościł śladów. Przeciwnie. Był źródłem urody. Mogłaby znaleźć się w salonie i niktby nie poznał, że to óma nocna, dziewczyna z półświatka znalazła się w wytwornym towarzystwie.

Wyszła na ulicę... Hm. Sama nie wie, kiedy to się stało. Czy była wiedzą małą dziewczyną, czy dorosłą dziewczyną. Kiedyś wyjść musiała i wyszła, lecz to

nie był początek grzechu.

Kto był jej pierwszym kochankiem? Nie wie. Ten najpierwszy nie istniał dla niej, bo go nie pamięta. Interesowała ją zawsze to, co będzie, co nastąpi za dobrą lub godzinę, dalej nie.

Był czas, że pracowała. Dobrze nawet zarabiała. Miała na wszystko. Zaraz po pracy spieszyła na randkę. Codziennie z innym. Nie uznawała powtarzania się. Po koiacyjce, spożytej w gabinecie, a mocno zakrapianej okowitą, szła do nowego kochanka. Kilka godzin nocny spędzała razem z nim. Zawsze jej przykrość sprawiało rozstanie. Wściekła była, że musi odejść.

Uwodziciele

Obiecanki, cucanki, pożyczczki, cukierki... Czasami k no, przejazdówka, jakiejś z kłamrami; inni żeniączkami głowę zawracają. A panienki co na to? — Panienki dają się nabrać łatwo! Tom cały można napisać tych... Jak to Lopek oszukał Małgosię, to znowu Zosię Hipcio zbałamucił. Fredz o Stefę, a Lolo Tinę porzucił i poszedł do Jasi.

— Tak to uwodzą panny nasi lowelasi!

Wracała zmęczona nad ranem do domu. Wtulona w poduszkę, zasypiała snem kamieniem, aby się wkrótce zerwać na dźwięk budzika i pójść do pracy.

I tak dzień w dzień, noc w noc. Pracowała w cukierni, aby werbować sobie przygodnych przyjaciół. Aż pewnego dnia zbuntowała się. Nie poszła do cukierni.

Tego dnia urząd obyczajowy przyjął oryginalną klientkę. Róża dobrowolnie zażądała wydania jej książeczki kontrolnej. Te raz nie będzie zmuszona liczyć godzin, które ją dzielą od świtu.

Pokochała ulice i błędne ognie latarni, przyćmione oparami nocny. Tak musi malarz wielbić swą sztukę, która zawiodła go na szczyt sławy.

Zapatrzona w dal, gdy jej smutek zaciążył na sercu, nuciła cicho: „Nasza jest noc... Oprócz niej nie mamy nic... Poto Bóg stworzył świat, by nam dać tę noc!”

A jednak życie nie uznaje wyjątków. I Róża straciła tron królowej półświatka. Na łóżu szpitalnym skończyła, strawiona ohydą choroba.

SERVUS.

Anita.

Napoleon Sadek.

PRZEKLEŃSTWO GRZECHU

Wstrząsająca tragedia z życia wyższych sfer stolicy

55)

Doświadczenie życiowe nauczy Cię w swoim czasie, że życie ma swoje zasady, z których tak trudno się wydobyć, a tak łatwo wpaść w nie!

Raz jeszcze żegnaj, dziecińko moja. Choć Cię nie widzę, a już Cię kocham z całych sił.

Ufam, że Bóg miłosierny, który może, mój grzech wybaczyć mi raczy, bom go już taką męką odpokutowała, zezwoli również, bym czuwała nad Tobą z za grobu.

Żegnaj...
Twoja nieszczęsna matka

Marja".

Czarski osłupiał.

To, czego się dowiedział, przekraczało wszystkie jego oczekiwania.

Więc ta piękna Mira, z którą się miał zenić, nie jest córką ks. Góryckiego, choć ten ją bezsprzecznie uznał za swoją i przyznał jej wszystkie prawa księżniczki?!

Gdyby nawet tak nie było, urodziła się dziewięć miesięcy po ślubie. A więc choćby dlatego miała wszystkie prawa.

Nikt z otoczenia księcia o tem nie wiedział. Sama Mira nawet nie miała o tem najmniejszego pojęcia. Bo, gdyby wiedziała, przy jej dumie i honorowości, kto wie, jakby postąpiła. Jak więc świetnie zrobił że zdążył jej to uniemożliwić!

Złożył list starannie i schował do swego portfela, przyrzekając sobie, że już nikt nigdy tego listu nie uprzy.

Czy ks. Górycki zamierza z tego wyciągnąć jakie wnioski?

Ostatnio sprzedał sporo dóbr, kupując za nie papiery wartościowe. Ale z tego przecież jeszcze nic nie wynikało. Pieniądże zostawały pieniędzmi.

Tymczasem ks. Horzecki dogorywał. Wieczorem major Podębny zgłosił się na plebanję, towarzysząc Mirze i Stefie. Stary proboszcz ledwo poruszał wargami. A jednak zdołano zrozumieć, że chce coś powiedzieć Mirze na osobności.

Zostawiono ich więc samych.

I wówczas stała się rzecz niesamowita.

Staryszek wyciągnął rękę do biurka, które znajdowało się w pobliżu jego łoża śmierci.

I wyszeptał z trudem parę słów, które Mira ledwo zdołała zrozumieć, a jednak miały się wyrzeć w jej pamięci już na zawsze:

— Polecenie... od twej matki... gdy umierała...

list dla ciebie... tam... w biurku... jej ostatnie słowa... dla ciebie... tam...

Znów wyciągnął ostatnim wysiłkiem bezsilną dłoń w kierunku biurka i rozpaczliwie szeptał:

— Weź... przedziej... niech ujrze... póki mogę... by umrzeć spokojnie...

Mira wreszcie zrozumiała. Zbliżyła się do biurka i otworzyła szufladę. Ostatnim wysiłkiem ksiądz proboszcz uniósł się w ramionach i jego gasnące oczy szukały w szufladzie listu, którego już nie było...

Wnet odmalował się w nich strach śmiertelny i trwożna rozpacz.

Szuflada była pusta!...

Więc skradziono ów list pośmiertny, powierzony jego pieczy?!

Któż to mógł uczynić?? Niestety, co do tego nie mogło być wątpliwości...

Jak piorunem rażony, ksiądz - proboszcz padł na poduszki i nadludzkim wysiłkiem wydusił ze siebie:

— Złodziej... podły...

W tym momencie wszedł do pokoju ksiądz Górycki.

Ruchem ręki umierający przywołał go do siebie.

Wpił wzrok w księcia i wskazując mu Mirę, klęczącą u wezłowania i szepnął:

— Proszę ją... chronić... i strzec od... złego...

A Mirze rzekł dziwnie zmienionym głosem, wskazując na księcia:

— Kochaj go... Kochajcie się...

Były to ostatnie słowa umierającego.

Po kilku chwilach, wyczerpany ostatnim i, niestety, bezskutecznym wysiłkiem, zgasł cicho.

Mira przypominała sobie później całą tę scenę z najdrobniejszymi szczegółami.

Ale dopiero wtedy, gdy już było za późno...

— — — — —

Ledwo przebrzmiały w starym kościełku góryckim nabożeństwa żałobne za duszę zmarłego proboszcza, gdy rozległy się w nim dźwięki radosne.

Ślub. Nawet dwa śluby...

Tego jeszcze ta mała świątynia wiejska nie przeżywała. Dwa śluby jednego dnia i to jakie!

Głośno było o tem w całej okolicy. Radości było coniemiarą. Zazdrości — jeszcze więcej. I to nietyłe nawet zazdrośczone księżniczce, ile Stefie.

Najbardziej o ten posąg ludziom chodziło! Bo rzeczywiście — córka zwykłej wieśniaczki, tyle, że mamki księżniczki, a tu mąż — lekarz... Ale to jeszcze nic... Posąg — dwieście tysięcy złotych! W dzisiejszych czasach!... To gratka!...

Najbardziej zazdrościła Stefie z sąsiadek Nina Orzęcka. Od chwili, gdy zaczęły wychodzić zapowiedzi, zółtkła z zazdrości, jak cytryna. Myślano nawet, że zółtaczkę dostała ze złości. Tak polowała na Boika, tak się ku niemu czuliła, tak oczami wywracała, a tu nie! Rozumie się: poleciał na posąg i dla posagu żeni się z byle kim, z jakąś dziewczyną, co gdyby nie przypadek, pasałaby świnię.

Ale bokiem mu to wyjdzie prędzej czy później! Odpokutuje za to, że się ożenił z taką... Tak pocieszały się przynajmniej panie Orzęckie, matka z córką, jak tylko mogły. Był to jakby balsam, kojący ich rozjątrzone rany.

— Zobaczmy jeszcze, — syczały, — co z tego małżeństwa będzie!

Stare zamczysko góryckie ożywiło się. Księżna pani szykowała się na przyjęcie gości.

Rankiem podpisano umowę przedślubną, przynoszącą Czarskiemu wielką fortunę, bo wszystkie domy i dobra Miry po dziadku i do tego okrągłe pół miliona.

A co dopiero po najdłuższym (choć już chyba niebardzo) życiu księcia Góryckiego?

Ani zliczyć!...

O tem się, oczywiście, nie mówiło. Ale każdy po cichu sobie to dodawał do posagu Miry.

O jedenastej — ślub!

Obie młode pary miały wszakże zaraz po ślubie się roziażyć. Młodzi hrabi stwo wyjeżdżali do Nicei, aby tam spędzić miesiąc poślubny w użyczonej im specjalnie w tym celu przez Fontonowicza jego tamtejszej willi, pięknie zwanej Liljową. Młodzi doktorostwo zaś mieli spędzić miodowy miesiąc w Różyszczach, pobliskiej wiosce, nabytej za radą brata.

Ksiądz Górycki miał odtąd zostać sam na sam z księżną w wielkim swem zamczysku, które odtąd wydawało mu się smutniejsze i bardziej opuszczone, niż kiedykolwiek. To też ksiądz stawał się coraz markotniejszy, księżna coraz radośniejsza. Triumfowała po cichu, lecz tem silniej.

Dalszy ciąg jutro.

DANIEL BACHRACH

ŚLADAMI PRZESTĘPCÓW

SENSACYJNE PAMIĘTNIKI

b. aspiranta Warszawskiego Urzędu Śledczego

Tajemnicza śmierć królowej półświatka

Znalazłem też fotografie zamordowanej w kostjumie teatralnym. Widoczne było, że nieboszczka była w swoim czasie na scenie. Na odwrotnej stronie fotografii znalazłem firmę fotografa, który dokonał zdjęcia. Była to fotografia z Moskwy i z powodu wojny nie mogliśmy otrzymać z tego źródła żadnych wiadomości.

Przeglądając w dalszym ciągu fotografie, uwagę mą przykuła podobizna mężczyzny w mundurze oficera armji rosyjskiej. Nie myliłem się. Była to podobizna zamordowanego męża czynn. również wykonana w Moskwie. Na odwrotnej stronie znalazłem dedykację w języku rosyjskim: „Ukochanej Loli od jej Saszy” oraz datę „czerwiec 1912 roku”. Nic więcej. Wiedziałem tylko, że zamordowana nazywa się Sasza (Aleksandra) i że był w 1912 roku w Moskwie. Przeglądając dalsze fotografie, znalazłem również

podobiznę jednej z artystek Warszawskich i wezwana przezmnie pokojówka poznała ją, jak te, od której otrzymała bilety do teatru i która bardzo często bywała w domu jej pani. Zająłem się zbadaniem dokładnie pokoju, gdzie popełniona została zbrodnia, lecz nic nie udało mi się znaleźć. Udałem się do przyległego pokoju.

Nagle uwagę moją przykuł jakiś błyszczący przedmiot. Schyliłem się i po chwili trzymałem w ręku złotą spinkę od mankietów z monogramem „O. P.”. Nie tracąc czasu, udałem się do sypialni, gdzie leżało ubranie zamordowanego i jego górna bielizna. Przy koszuli dziennej znalazłem obydwie spiniki od mankietów. A zatem bezwzględnie spinka należała do mordercy. Chcąc się jeszcze upewnić, pokazałem znaną spinkę pokojówce zamordowanej, czy jej nie poznała, jako własność pani, lecz

odpowiedź jej brzmiała przecząco. Był to bądź co bądź pewien ślad.

Postanowiłem obejść sklepy jubilerskie oraz grawerów, czy przypadkiem który z nich nie wykonywał monogramu, lecz ustaliłem, że spiniki te pochodzą z Rosji i z pewnością tam zostały zrobione.

Cała tajemnica kryła się w Rosji, dokąd z powodu toczącej się wojny nie mieliśmy dostępu. Wykrzywie zbrodniarzy zdawało się niemożliwe i straciłem już wszelką nadzieję, lecz przecucie mówiło mi, ażeby szukać dalej, a poszukiwania moje uwiecznione zostaną pomyslnym wynikiem.

Następnego dnia prasa zamieszczała odbliski fotografii zamordowanych. Fotografie pięknej Lou - Lou w kostjumie teatralnym, zaś zamordowanego w mundurze oficera armji rosyjskiej. Minęło kilka dni i nikt się nie zgłaszał.

Rozpocząłem mozolne poszukiwania po hotelach i pensjonatach warszawskich, wreszcie znalazłem ślad. Właścicielka pensjonatu przy ulicy Kruczej poznała z fotografii zamordowanego, jako swego lokatora, który w krytycznym dniu wyszedł popołudniu z domu, zabrawszy ze sobą małą walizkę. Nieznajomy, który mieszkał w pensjonacie około miesiąca, oświadczył gospodyni, że wyjeżdża na tydzień i prosił o zatrzymanie mu pokoju do czasu powrotu.

— Czy pozostawił jakieś rzeczy? — zapytałem gospodyni.

— Owszem w pokoju jego znajduje się duży kufer podróżny oraz drewniane pudełko do kapeluszy.

Natychmiast zająłem się przejrzeniem pozostawionych rzeczy. Kufer był zamknięty na klucz nie wahałem się jednak go otworzyć, upewniwszy się, że zamordowany i identyczny jest z jej lokatorem.

Mimo ścisłych poszukiwań nie znalazłem, niestety żadnych listów, ani dokumentów, mogących przyczynić się do ustalenia tożsamości zamordowanego. Znalazłem tylko dwa ordery rosyjskie Św. Jerzego II klasy, oraz medal walecznych.

— Pod jakim nazwiskiem zameldowany był pan lokator? — zapytałem.

Właścicielka pensjonatu przy

niosła książkę lokatorów i po chwili wskazała mi rubrykę. Za mordowany figurował na liście lokatorów pod nazwiskiem „Ola Jurgensen, lat 32 ze Sztokholmu, przybyły z Gdańska”.

Zapisawszy sobie te dane, za mierzałem już opuścić pensjonat, gdy nagle do pokoju zapukała służąca i poprosiła swą panią. Gospodyni pensjonatu po paru minutach wróciła i zwróciła się do mnie:

— Dowiedziałam się przed chwilą od służącej rzeczy, które pana z pewnością zainteresują. Opowiada mi ona, że mniej więcej przed dwoma tygodniami zauważyła naszego lokatora, wychodzącego ze swego pokoju. Miał on przyprawioną czarną brodę i służąca nie poznała go. Usiłowała krzyknąć, przypuszczając, że ktoś obcy zakradł się do pensjonatu, lecz pan Jurgensen schwycił ją za rękę i prosił, żeby była cicho i nikomu o tem nie mówiła.

— To bardzo ciekawe — odpowiedziałem. — Może pani chce zawołać tu służącą, chciałem z nią sam pomówić.

Po chwili na progu stanęła służąca. Była czerwona jak burak i przestraszona widoczny był na jej twarzy. Obawiała się widocznie, że będzie z tego powodu miała jakieś nieprzyjemności. Chcąc ją uspokoić, rozpocząłem łagodnym tonem:

Dalszy ciąg nastąpi.

CO SŁYCHAĆ W KRAKOWIE?

Do waszych P. T. Czytelników.

Wczorajszy numer z czwartku 3 września b. r. uległ konfiskacie, o czym zawiadamiamy naszych P. T. Czytelników.

Co mówią gwiazdy?

Na dzień 4 września.

Nie zawieraj lekkomyślnie znajomości z mężatką, bo wpadniesz w nieszczęście. Dla polityków dzień szczęśliwy, dla kupców również. Uzyskana dziś posada zapewni ci szczęśliwą starość.

Przewidywany przebieg pogody na dziś.

Najpierw dość pogodnie, potem zmiennie z przelotnymi deszczami, skłonność do burz, temperatura około 22 st., słabe wiatry południowe.

Piątek: Św. Rozalji.

Teatry:

Teatr im. J. Słowackiego:

Kina.

Apollo: „Fra Diavolo”.
Bagatela: „Przygoda Lewi Edyty” oraz rewja p. t. „Wyjazd na Madere”.
Corso: W stepach Arizony”, dramat i „Reportarka”, komedia.
Dom Żołnierza: „Młodzieńczy szal”.
Promień: „Napoleon Bonaparte”.
Światowid: „Pat i Patachon w opałach”.
Świt: „Żywy pocisk” i „Tajemnica Czarnego Wąwozu”.
Sztuka: „Rango”.
Uciecha: „Afryka mówi”.
Wanda: „On albo ja”.
Warszawa: „Młodość na rozdrożu”.

RADJO.

na dzień 4 września 1931.

G. 13.10 Kom. meteor. 14.50 Kom. gosp. 16.25 Odezyt, 16 Kącik krótkofalowy, 16.15 Płyty gramof. 16.45 Kom. dla śległoci, 16.50 Pogadanka literacka, 17.15 Płyty gramof. 17.35 Odezyt 18 Muzyka lekka i taneczna, 19 Rozmaitości, 19.20 Płyty gramof. 19.40 „Mody kobiece”, 19.55 Transmisje z Warszawy, 22.25 Program na dzień następny, 22.30 Muzyka lekka i taneczna.

Dolar w Krakowie.

Dolar gotówkowy 8.93—8.95

Dyżur aptek

Szczepańska 1, Kościuszki 18, Długa 66, Mikołajska 4, Dajwór 6, Kalwaryjska 27.

Szyby okienne

poleca
oraz wykonuje wszelkie roboty w zakresie oszklenia wchodzące.
(Ceny konkurencyjne)

S. FINKELSTEIN

ul. św. KRZYŻA 3 TELEFON 129-03
(biurowca Mikołajskiej)

KURSY KROJU
i SZYCIA

„ANIELA”

przy pracowni sukien
Wpisy: Kraków, Plac Szczepański 7

ŁAZNIA KRAKOWSKA

przy ul. DUNAJEWSKIEGO 9.
po przeprowadzonym remoncie otwarta.

Sądy doraźne w Polsce

Będą wprowadzone od 10 września br.

Wczoraj podpisany został dekret, wprowadzający z dniem 10 bm. sądy doraźne na całym terenie Rzeczypospolitej.

Zniewolił 35-letnią kobietę mężczyzną 40-letni.

Podtatusiały amant odsiedzi 9 miesięcy pod kluczem.

Czterdziestoletni pan B. monter, zawarł znajomość z 35-letnią panią Z., która żyje w separacji ze swym mężem. Po jakimś czasie pani Z. oskarżyła swego znajomego, że ten dokonał na niej

gwałtu. Epilogiem owej erotycznej historii było skazanie podtatusiałego amanta przez sąd w Krakowie na 9 miesięcy ciężkiego więzienia, z wliczeniem do kary aresztu śledczego.

Szofer najedźdza na oddział wojska

Kapitan kompanji pod kołami samochodu.

Holes Henryk, student architektury, zam. Loretańska 8, jadąc samochodem Nr. 5247, ul. Wielicką w kierunku ulicy Salinarnej, najechał na prowadzącego Kompanję wojska Kapitana Adama Welanka, zam. ul. Warszawska, wskutek czego Kapitan

Welanek upadając na bruk odniósł zderzenia naskórka na obydwóch nogach i prawej ręce. Holes odwiózł Kapitana Welanka na pogotowie ratunkowe, a stamtąd do szpitala wojskowego. Samochód unieruchomiono, kierowcy odebrano prawo jazdy.

Podrzutek w bramie.

Matka prosi o opiekę nad jej biednym Antosiem.

W bramie domu przy ul. Warszawskiej 6, znaleziono dziecko płci męskiej liczące około trzy tygodnie.

Przy dziecku leżał list, w którym matka prosi o opiekę nad maleństwem, podając, że biedny chłopczyk nazywa się Antos Piotrowski.

Karambol motocyklowy

Motocykl wjechał na dwóch adwokatów krakowskich.

Na zbiegu ulic Florjańskiej i św. Tomasza najechali na siebie dwaj motocykliści, a to Jerzy Niziński student W. S. H., zam. Lubomirskiego 43 i Henryk Himel kupiec, zam. Kielecka 20, tak że Niziński wjechał na cho-

dnik potracając nieznacznie dwóch adwokatów **Dra Adolfa Leblinga** zam. Rynek gł. 8 i **Dra Leona Geldwertha** zam. św. Marka 23. Motocykle unieruchomiono — jadącym odebrano prawo jazdy.

Straszne wypadki dzieci.

Rodzice! nie zostawiajcie dzieci bez opieki!

Pięcioletni Jan Arendarczyk spadł ze skał na Krzemionkach i doznał ogólnych kontuzji na całym ciele, oraz krwotoku wewnętrznego. Nieprzytomne dziecko przewieziono do domu rodziców przy Aleji pod Kopcem L. 16, skąd Pogotowie ratunkowe przewiozło je do szpitala. — Na stację pogotowia ratunkowe-

go przewieziono 5-letniego Stefana Kuseka, który został potracony przez auto, koło przystanku samochodowego w Przegorzalach. Nieszczęśliwe dziecko doznało rany na czole, krwotoku z nosa i złamania podstawy czaszki. Dziecko przewieziono do szpitala. Stan obojga dzieci bardzo ciężki.

GEBETHNER i WOLFF KRAKÓW
RYNEK GŁ. 73

Bez trudu i straty czasu zakupisz tutaj wszystkie książki i szkolenie w księgarni

Nagle zasłabnięcie na ulicy.

Na ul. Andrzeja Potockiego zasłabł nagle p. Kaz. Kolasiewicz, emerytowany funkcj. magistratu, zam. Pawia 20, przyczem padając na bruk potłukł sobie dotkliwie głowę.

Porzucone dziecko.

W bramie domu przy ul. Powiśle 10 znaleziono porzucone dziecko płci męskiej, liczące około 6 miesięcy, które oddano do żłóbka miejskiego.

Na Prądniku biją flaszkami po głowie.

Dwaj sąsiedzi z ul. Prądnickiej l. 74, wracali wieczorem z pracy do domu. W pewnej chwili Zdzisław Stępniewski bez żadnego powodu palnął w skroń flachą monopolki Józefa Kowala, zadając mu ciężką ranę.

Śmierć z ręki bandytów.

W Złotnem pow. Nowy Sącz bandyci wtargnęli do domu Filipa Kidonia i zażądali pieniędzy, przyczem Kidonia pobili po głowie tak, że skutkiem ran zmarł. Bandyci obili również żonę Kidonia oraz służącą Zofję Dutkównę. Następnie skradli garderobę i bieliznę. Dochodzenia policyjne doprowadziły do odnalezienia zrabowanych rzeczy.

Krwawe wesele.

W czasie wesela u Franciszka Konruli w Rupniowie pod Limanową doszło do bójki między parobkami, przyczem Jakób Woźniak uderzył laską w głowę Stanisława Kaperę tak że ten zmarł. Sam sprawca zabójstwa Jan Woźniak został raniony trzy razy nożem w plecy przez Kaperę i Stanisława Piotronia, których aresztowano.

Zamach samobójczy.

Pogotowie ratunkowe wezwano do Łaźni paryskiej przy ul. św. Gertrudy 19, gdzie nieznanego mężczyzna, liczący lat około 30, bezrobotny, w zamiarze samobójczym poderżnął sobie żyły w przegubie łokciowym. Nieszczęśliwego przewieziono w ciężkim stanie do szpitala chirurgicznego.

Sprawy miejskie.

Pod przewodnictwem prezydenta m. Beliny-Prażmowskiego odbyło się posiedzenie Sekcji szkolnej, na którym powołano na przewodniczącą Sekcji m. rektora Dra Edmunda Załęskiego, zaś na zastępcę m. Ks. Andrzeja Molińskiego.

Wisła wyrzuca zwłoki samobójcy.

Fale Wisły wyrzuciły u wylotu ul. Podgórskiej zwłoki Lewitza Heniga (lat 19) z Olkusza krawca, który jeszcze dnia 27 sierpnia br. popełnił samobójstwo przez rzucenie się do Wisły.

Wpisy

do szkoły malarstwa i rysunku
art. mal. Alfreda Terleckiego
w Krakowie, ul. A. Potockiego 21
Za dzieki funkcjonariuszy państwowych zwraca Rząd. Zniżki kolej. 50%

Biuro Buchalteryjno-Rewlzyjne
JÓZEFA PROPPERA

ZAPRZYSIĘŻONEGO RZECZOZNAWCY SĄDOWEGO
Kraków, Karmelicka 5. Telefon: 171-08.

Organizacja — Zakładanie ksiąg — Bilansowanie — Nadzór
Kontrola — Likwidacja — Rozliczanie spółników.

Peradnia w sprawach
Buchalteryjno- i Bilansowo Podatkowych.

MLECZARNIA HIGIENICZNA
Wincentego Kapusty

KRAKÓW, ŚW. ANNY Nr. 7
poleca: śniadania, obiady, podwieczorki i kolacje. Ceny przystępne.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Kraków, ul. Na Gródku 2. — Telefon 104-82 (od godz. 8 — 11 w poł.)

CENY OGŁOSZEŃ: w Kronice krakowskiej 1 wiersz m.m. 1 zł. Drohne — 30 groszy za wyraz. Poszukiwania pracy — 10 groszy za wyraz.

Odpowiedzialny redaktor i wydawca: Alfred Kwiatkowski.

Drukarnia Monopol, Kraków, Na Gródku